

Notat om: Områder med landgangspladser for hvalros (*Odobenus rosmarus*) vedrørende aktiviteter i forbindelse med mineralaktiviteter

minerals@natur.gl
Nuuk, 3. januar 2023

Områder med landgangspladser for hvalros

Bidragydere

Rikke Guldborg Hansen, Afdeling for Pattedyr og Fugle

Fernando Ugarte, Afdeling for Pattedyr og Fugle

Ida Bomholt Dyrholm Jacobsen, Afdeling for Miljø og Råstoffer

Karl Brix Zinglensen, Afdeling for Miljø og Råstoffer

Baggrund

Dokumentet *Regler for feltarbejde og rapportering vedrørende mineralske råstoffer (excl. kulbrinter) i Grønland* ("Feltreglerne") (Anon., 2000) indeholder særlige bestemmelser for feltarbejde i forbindelse med mineralaktiviteter. Bestemmelserne anvendes for aktiviteter inden for områder og perioder af særlig betydning for dyrelivet.

Områderne og bestemmelserne i feltreglerne er defineret ud fra den aktuelle, eksisterende biologiske viden. Naalakkersuisut har anmodet om, at en revision af områdereglernes kapitel 2 og 3, herunder rapport og digitalt kort, skal være tilgængelig i NatureMap på www.eamra.gl (naturemap.eamra.gl). NatureMap er en online kortlægningsportal for miljø og natur i Grønland. Oplysninger fra NatureMap kan ses i NunaGIS og GovMin (LicenceMap) som direkte datalinktjeneste.

Dette notat er en opdatering af teksten til kapitel 2 *Vigtige områder for dyrelivet* som en bestemmelse til afsnit 2.03.09 *Områder med landgangspladser for hvalrosser* baseret på den eksisterende biologiske viden om landgangspladser for atlantisk hvalros.

Ad. 1: General beskrivelse og følsomhed

Den grønlandske bestand af atlantisk hvalros (*Odobenus rosmarus*) er på den nationale rødliste vurderet hovedsageligt som "sårbar" (VU), og den nordøstlige bestand vurderes som "næsten truet" (NT) (Boertmann & Bay, 2018).

Hvalrosser på land og landgangspladser er totalfredet i henhold til Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 20 af 27. oktober 2006 §2, (Anon., 2006). Bekendtgørelsen er i øjeblikket under revision og forventes at tilføje, at det ikke er tilladt at skabe forstyrrelser og anden trafik inden for 300 m fra hvalrosser på land eller landgangsplads. Der gælder særlige regler for naturreservatet Melvillebugten (Anon., 1998) og Nationalparken i Nord- og Østgrønland (Anon., 1992).

Hvalrosser er følsomme over for menneskeskabte forstyrrelser. På land kan de forstyrres af bevægelser og støj fra skibe og fly. I kystzonen og i deres primære fourageringsområde på lavt vand (ca. 0-100 m dybde) kan de forstyrres af fartøjer. Undersøgelser fra Svalbard og Canada konkluderer, at forbipasserende både og ilandsætning af personer forstyrrer hvalrosser (DFO, 2019).

Grønland har tre bestande af hvalros:

- Nordøstgrønland har en lille, endemisk bestand.
- Vestgrønland deler to bestande med Canada:
 - o Hudson Bugt-Davis Stræde-bestanden i det centrale Arktis og
 - o Baffin Bugt (Avannata Imaa)-bestanden i Højarktisk (Garde & Hansen, 2021).

Historiske optegnelser viser, at hvalrosbestanden var stor i Baffin Bugt-området og Østgrønland for ca. 100 år siden, og dermed var landgangspladserne flere end i dag. Højt fangsttryk gennem historien har forårsaget et fald i bestand og udbredelsesområde og i antallet af aktive landgangspladser. De seneste årtiers fangstkvoter og nationalparkens beskyttelseszone i Nord- og Nordøstgrønland har medført at de tre bestande er blevet en smule større (NAMMCO, 2018).

Hvalrosser trækker ud på havisen i lange perioder af året. På grund af nedgangen i havisudbredelsen og ændringen af havisens egenskaber kan de landbaserede landgangspladser blive stadig vigtigere. På Svalbard og i Canada er det registreret, at tidligere forladte landgangspladser og områder for landgange nu er aktive igen (Kovacs et al., 2014). Interviews med fangere i Grønland viser, at forladte landgangspladser bruges igen, dog sjældent (Born et al., 2017). Det anbefales derfor at inkludere tidligere forladte pladser med en bemærkning om den i øjeblikket sjældne brug af pladsen. Forladte steder nær Hudson Bugt-Davis Strædet- og Baffin Bugt-bestandene kan betragtes som relevante på grund af nærheden til bestandenes kerneområder.

Hvalrosser svømmer til landgangspladser på land fra havet og hviler på klipper eller strande inden for ca. 300 m fra kysten (Salter, 1979). I nogle regioner kan hvalrosser lægge sig på nærliggende havis.

Ad. 2: Vigtige perioder

I Feltreglerne (november 2000) er følgende perioder angivet:

1. I perioden 15. juli - 1. oktober skal de aktiviteter, der er angivet i afsnit 2.02.01 inden for en afstand af 500 m fra landgangspladsen, godkendes af BMP.

Det anbefales ikke at ændre perioden.

Ad. 3: Vigtige områder

Antallet af kendte, aktive landbaserede landgangssteder er faldet, muligvis på grund af forstyrrelser og jagt. Hvalrosser benytter lejlighedsvis nye eller tidligere forladte landgangssteder, som indgår i opdatering af kortet. Kortene i dette dokument viser landgangssteder som punktplaceringer, men i den digitale onlineversion er webstederne afgrænset som polygoner. Det anbefales at foretage mere detaljeret observation og terrænanalyse for mere specifik afgrænsning.

Bemærk, at landgangssteder og tilhørende beskyttelseszoner henvises til kortet "GTK 1:250.000 vector" (<https://dataforsyningen.dk/data/985>), som vides at være unøjagtigt på op til 100-1000 meter i mange områder. Et nyt topografisk kort over Grønland er i øjeblikket under udvikling, og når det er frigivet, anbefales det, at de geografiske oplysninger om steder, der henviser til "GTK 1:250.000 vector", valideres. Afgrænsningerne er valideret i forhold til det foreløbige ortofoto, som kortlægningsmyndigheden har frigivet.

Det anbefales at ændre reglerne i afsnittet i feltreglerne til følgende:

2.03.09 Hvalroslandgangspladser. I perioden 15. juli - 1. oktober gælder følgende regler i nærheden af en landgangsplads på land eller havis for hvalros, medmindre andet er godkendt af Miljøstyrelsen for Råstofområdet:

- a. Det er ikke tilladt at forårsage forstyrrelser, herunder affyring af skydevåben eller sejls med båd ved hastigheder over 3 knob inden for en afstand af 2000 meter.*
- b. Det er ikke tilladt at flyve med fastvinget fly eller helikopter inden for en lodret afstand på 500 meter og vandret afstand på 2000 meter.*
- c. Det er ikke tilladt at flyve droner inden for en lodret eller vandret afstand på 100 meter.*
- d. Trafik og at gå i land er ikke tilladt på hvalros landgangspladser.*

Liste over kendte, aktive terrestriske landgangspladser:

Nationalparken i Nordøstgrønland:

Kilen

Lynn Ø

Lille Snenæs

Kap Bjarne Nielsen

Andreas Lundager Ø

Kap Carl Ritter

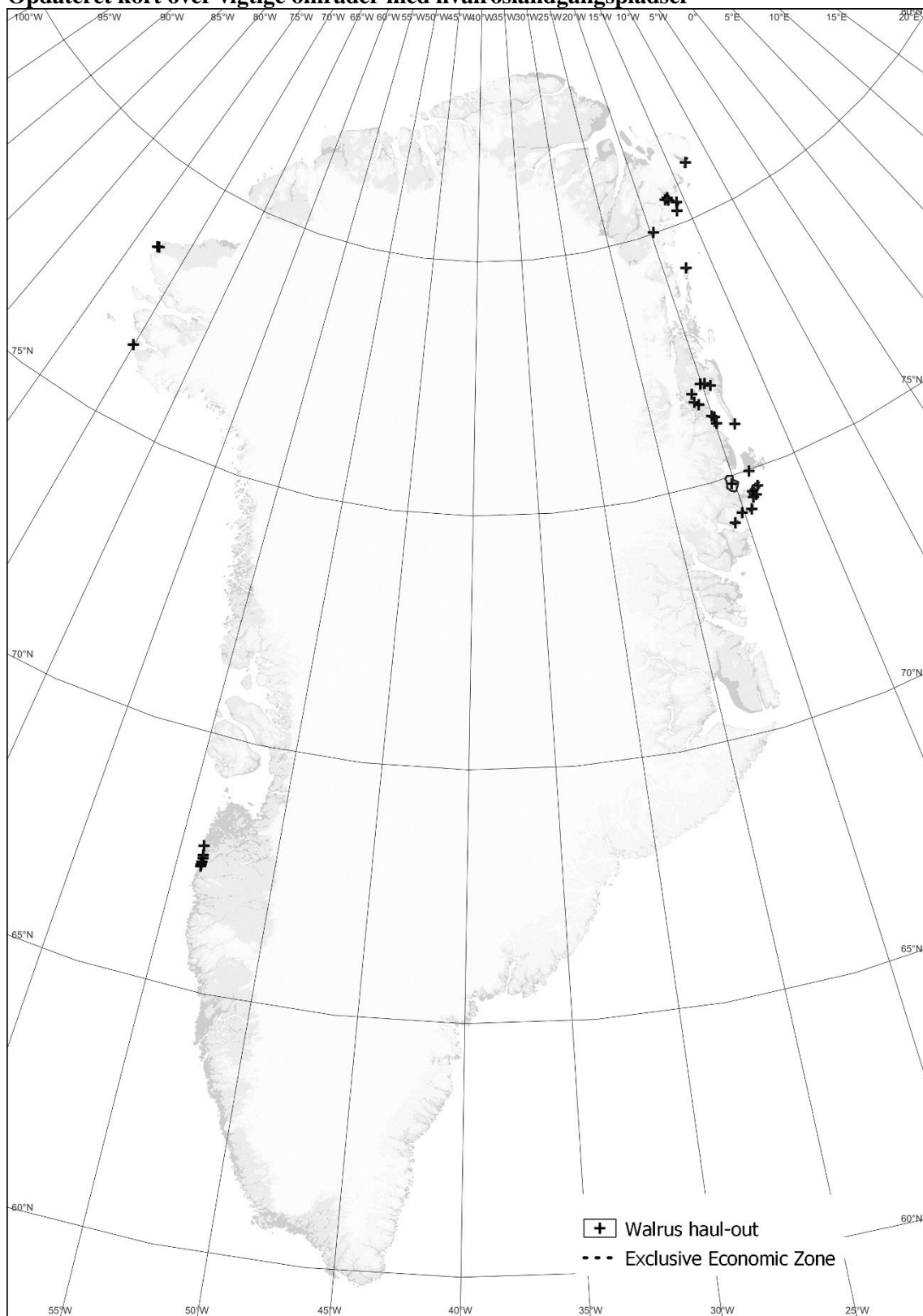
Kap Tramnitz

Sandøen

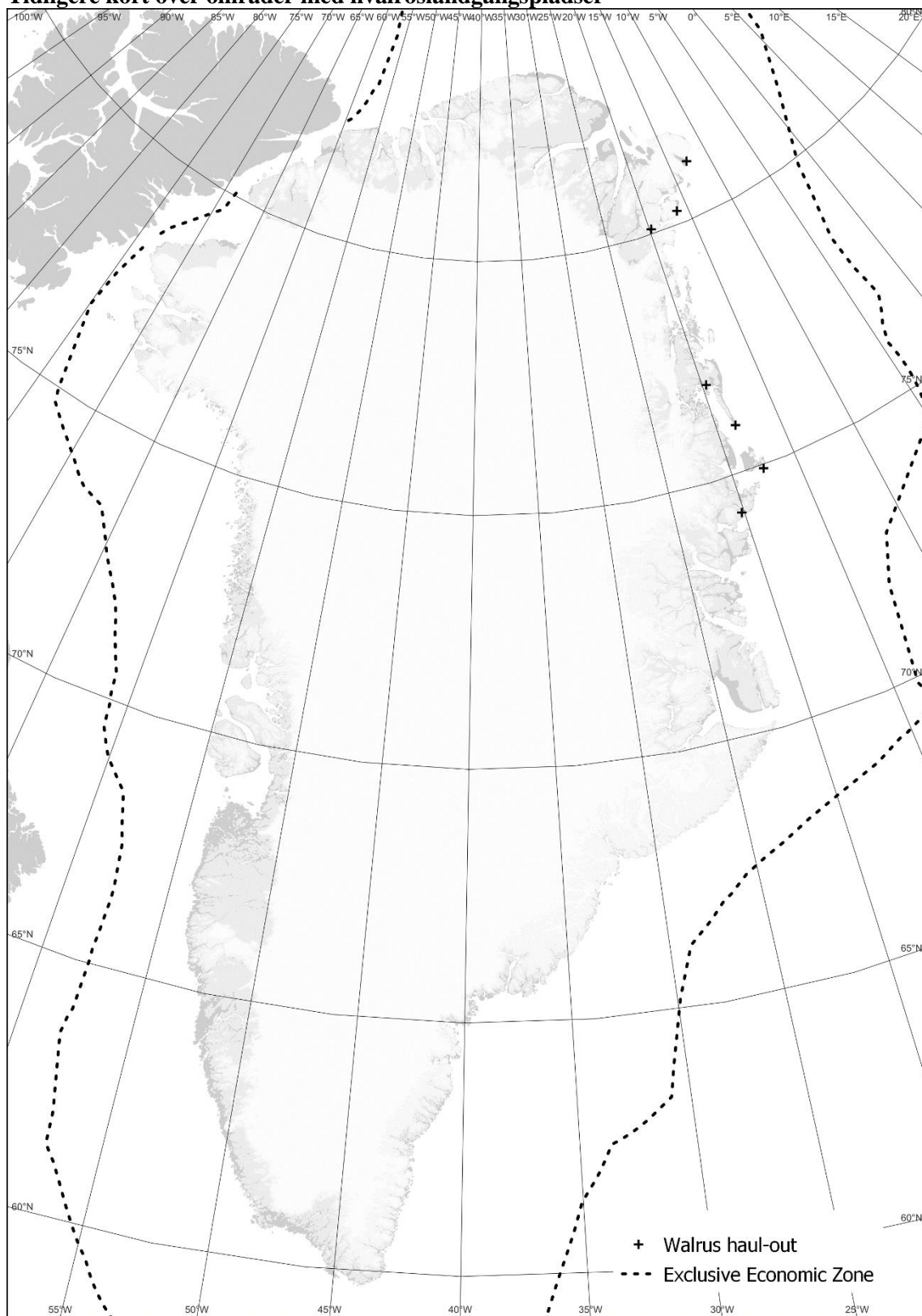
Avannaata Kommunia:

Edderfugleøer nær Pituffik

Opdateret kort over vigtige områder med hvalroslandgangspladser

Tidligere kort over områder med hvalroslandgangspladser

Referencer

- Anon. (1989). Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 21 af 17. maj 1989 om naturreservatet i Melville Bugt
- Anon. (1992). Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 7 af 17. juni 1992 om Nationalparken i Nord- og Østgrønland
- Anon. (2006). Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 20 af 27. oktober 2006 om beskyttelse og fangst af hvalros
- Boertmann, D., Blockley, D., & Mosbech, A. 2020. Greenland Sea – an updated strategic environmental impact assessment of petroleum activities. 2nd revised edition. Scientific Report from DCE - Danish Centre for Environment and Energy No. 375, 386 pp. <https://dce2.au.dk/pub/SR375.pdf>
- Boertmann, D. & Mosbech, A. 2020. Disko West – an updated strategic environmental impact assessment of oil and gas activities. Scientific Report from DCE – Danish Centre for Environment and Energy No. 438, 384 pp. <http://dce2.au.dk/pub/SR438.pdf>
- Born, E, Heilmann, A, Holm, L.K., Laidre, K.L., Iversen, M.: Walruses & the Walrus Hunt in West & Northwest Greenland: An Interview Survey about the Catch and the Climate (Monographs on Greenland, Volume 355 / Man & Society, Volume 44) Hardcover – 15 Aug. 2017
- DFO. 2019. Mitigation Buffer Zones for Atlantic Walrus (*Odobenus rosmarus rosmarus*) in the Nunavut Settlement Area. DFO Can. Sci. Advis. Sec. Sci. Resp. 2018/055.
- Kovacs, Kit M., Jon Aars & Christian Lydersen (2014) Walruses recovering after 60+ years of protection in Svalbard, Norway, Polar Research, 33:1, 26034, <https://doi.org/10.3402/polar.v33.26034>
- Merkel, F., Boertmann, D. & Mosbech, A. 2020. Davis Strait – an updated strategic environmental impact assessment of petroleum activities. Scientific Report from DCE – Danish Centre for Environment and Energy No. 439, 332 pp. <http://dce2.au.dk/pub/SR439.pdf>
- North Atlantic Marine Mammal Commission (NAMMCO). (2018). Report of the NAMMCO Scientific Working Group on Walrus, October 2018. North Atlantic Marine Mammal Commission, Tromsø, Norway. <https://nammco.no/topics/annual-report-2018/>
- Norwegian Polar Institute. 2008. The Cruise Handbook for Svalbard. www.cruise-handbook.npolar.no/en
- Salter, R. E. 1979. Site utilization, activity budgets, and disturbance responses of Atlantic walruses during terrestrial haul-out. Canadian Journal of Zoology 57: 1169-1180.